

Bir Tur Daha! 01 — Tek mi, Çift mi?

Yaklaşık süre: İlk dört soru 12–15 dakika; seçmeli son soru için ayrıca 4–5 dakika.

Bu çalışmada neyi yeniden kuracağım?

Bir sayının tekliğini veya çiftliğini **ikişerli eşlemede artan olup olmadığıyla** açıklayacağım. Birkaç sayının toplamı için de bütün işlemleri yapmadan artanları izleyeceğim.

Kısa Hatırlatma

Sekiz nesne dört ikili oluşturur; hiç artan yoktur. Dokuz nesne de dört ikili oluşturur ama **bir nesne artar**. Bu nedenle 8 çift, 9 tektir. **0 da çifttir**: eşlenecek nesne yoktur ve artan da yoktur.

Toplamda iki tek sayının birer artanı birleşip yeni bir ikili oluşturur. Çift sayılar artan getirmez. Bu düşünce, tek–çift kuralının neden çalıştığını gösterir.

⚠ Dikkat!

“Son rakama bak” yararlı bir kısayoldur; açıklama yerine geçmez. Onluk grupların hepsi ikişerli eşleşebildiği için son rakam yeterlidir.

Yeni Çözümlü Örnekler

Örnek A — Nesneleri birleştir

Soru: Bir kutuda 14 mavi ve 15 kırmızı pul var. Pul sayılarının toplamı tek mi çift mi? Önce eşlemeyle açıkla, sonra kontrol et.

Çözüm: 14 mavi pul ikişerli eşleşir, artan yoktur. 15 kırmızı puldan bir tane artar. Birleştirdiğimizde yine bir artan bulunur; toplam **tektir**. Kontrol: $14 + 15 = 29$ ve 29 tektir.

Örnek B — Dört terimi gruplandır

Soru: $21 + 33 + 40 + 12$ toplamının tek mi çift mi olduğunu bütün toplamı hesaplamadan bul.

Çözüm: 21 ile 33 tektir; ikisinin birer artanı birleşerek yeni bir ikili olur. 40 ile 12 zaten çifttir ve artan eklemes. Bu nedenle toplam **çifttir**. Kontrol için $21 + 33 = 54$, $40 + 12 = 52$, $54 + 52 = 106$ buluruz.

Sıra Sende

Önce kendin çöz. Sonucun yanında **nedenini** ve uygun olduğunda kontrolünü de yaz.

1. (BTD-01) 25 taşı ikişerli eşlersen kaç ikili ve kaç artan oluşur? Bir taş daha eklediğinde ne değişir? 25 ile 26'nın tek–çift durumunu eşleme fikriyle anlat.

Çizimim / açıklamam:

.....

2. (BTD-02) $764 + 39$ toplamı tek mi çift mi? Toplamı hesaplamadan tahmin et. Son rakam kısayolunun **neden** işe yaradığını onluk grupları düşünerek açıkla.

Tahminim ve gerekçem:

.....

3. (BTD-03) $15 + 22 + 47 + 18$ toplamını hesaplamadan tek mi çift mi diye sınıflandır. Hangi terimleri eşleştirdiğini göster; ardından işlem yaparak kontrol et.

Gerekçem ve kontrolüm:

.....

4. (BTD-04) Bir arkadaşın “0 ne tek ne çifttir; çünkü iki nesne yok” diyor. İkişerli eşleme tanımını kullanarak arkadaşına kısa bir açıklama yaz.

Açıklamam:

.....

Biraz Daha Düşün! — Seçmeli

5. (BTD-05) Üç tek sayının toplamı 50 olabilir mi? Peki **dört** tek sayının toplamı 50 olabilir mi? Her iki kararını gerekçelendir; mümkün olan durum için bir örnek kur.

Gerekçem ve örneğim:

.....

Kendimi Değerlendiriyorum

- ☐ Bir sayının tek veya çift olmasını artan nesneyle açıklayabilirim.
- ☐ Bir toplamda tek terimleri ikişer eşleştirip sonucu tahmin edebilirim.
- ☐ “Olamaz” ile “olabilir” arasındaki farkı bir örnekle anlatabilirim.

Takıldığım yer: